

SPLIT POSJET SREDIŠTU GRADA

Otišli smo u posjet gradu Splitu, sjedištu Splitsko-dalmatinske županije, drugom po veličini gradu u našoj domovini.

Razvio se iz palače koju je sebi dao sagraditi **car Dioklecijan**. Pravokutnog je oblika s četiri kule na vrhovima. Na svakoj strani palače postojala su po jedna vrata: brončana na jugu, srebrna na istoku, željezna na zapadu i zlatna na sjeveru. Južni dio bio je dio u kojem je boravio car, a na sjeveru je bila vojska, posluga i spremište.

Ispred **Zlatnih vrata** nalazi se brončani kip *Grgura Ninskog*. On je bio borac za hrvatski jezik. Isklesao ga je *Ivan Meštrović*. Sjetili smo se da smo prošle godine na izletu u Ninu vidjeli mali kip *Grgura Ninskog* i da se taj kip nekoć nalazio na Peristilu. Svi smo dotaknuli *Grgurov* palac i zaželjeli želju.

Nakon što smo zaželjeli želju, prošli smo kroz Zlatna vrata. Ušli smo u galeriju i u tišini razgledali izložene slike.

ZLATNA VRATA I GALERIJA

Skrenuli smo lijevo u Papalićevu ulicu i došli do Muzeja grada Splita. Na dnu te ulice rodio se otac hrvatske književnosti *Marko Marulić* (napisao je Juditu) čiji ćemo kip vidjeti na Voćnom trgu. I ovaj kip je djelo kipara *Ivana Meštrovića*.

MUZEJ GRADA SPLITA

Došli smo do istočne zidine. Tu su Srebrna vrata. Prolaskom kroz njih dolazi se na Pazar. U njihovoj blizini je Galerija Emanuela Vidovića (poznati splitski slikar).

GALERIJA EMANUELA VIDOVIĆA I SREBRNA VRATA

I, evo nas u središtu palače - na **Peristilu**.

Peristil s tri strane okružuju visoki stupovi. Tu je ulaz u carski mauzolej - katedralu, carske odaje, Jupiterov hram.

U Jupiterovom hramu nalazi se krsni zdenac i kip Ivana Krstitelja, a ispred hrama je egipatska sfiga kojoj je oštećena glava. S Peristila se u Dioklecijanov stan ulazi kroz **Vestibul**. Na mjestu gdje su nekada bile careve sobe danas se nalazi Etnografski muzej.

Na istočnoj strani Peristila je mauzolej cara Dioklecijana, današnja crkva sv. Duje ispred koje je kasnije sagrađen zvonik. Vratnice su reljefi koji prikazuju prizore iz Kristova života.

PORED KATEDRALE SV. DUJE

VESTIBUL

JUPITEROV HRAM

Prošli smo jednom od najužih ulica
na svijetu – Pusti me proć.

Nalazimo se na Pjaci. Iza nas su
Mjedena vrata.

VOĆNI TRG

ODMOR NA RIVI

ŠETNJA RIVOM

U PROSTORIJAMA CENTRA ZLATNO DOBA - UDRUGE MI

NA PROKURATIVAMA

U GRADSKOM KAZALIŠTU MLADIH SPLIT

POGLEDALI SMO KAZALIŠNU PREDSTAVU "ŠAPICE"
Nakon predstave pridružili smo se glumcima.

PROVJERI ZNANJE (TOČNO-NETOČNO pitalice)

1. Dioklecijan je bio veliki francuski car.	TOČNO	NETOČNO
2. Sveti Duje je zaštitnik grada Splita, a u njegovu čast 7. svibnja se održava Sudamja.	TOČNO	NETOČNO
3. Sjeverni dio palače bio je predviđen za cara, a južni za carsku stražu-vojsku i poslugu.	TOČNO	NETOČNO
4. Spomenik Grgura Ninskog isklesao je Ivan Meštrović.	TOČNO	NETOČNO
5. Za ulazak u palaču možemo izabrati jedna od vrata: Brončana na jugu, Srebrna na istoku, Željezna na zapadu ili Zlatna na sjeveru.	TOČNO	NETOČNO
6. U samom središtu palače nalazi se trg Peristil.	TOČNO	NETOČNO
7. Sfinga je kamena figura s tijelom čovjeka i glavom lava.	TOČNO	NETOČNO
8. Mauzolej cara Dioklecijana je njegova grobnica.	TOČNO	NETOČNO
9. S Peristila možemo doći do Rive kroz podrum.	TOČNO	NETOČNO
10. Kaleta je široka, prostrana dalmatinska ulica.	TOČNO	NETOČNO

PROVJERI ZNANJE (a,b,c pitalice)

1. Split je smješten podno:

- a) Kozjaka i Mosora
- b) Biokova
- c) Mosora i Dinare

2. Zlatna vrata nalaze se na:

- a) jugu b) sjeveru c) istoku

3. Slika Palače se nalazi na novčanici od:

- a) 10 kn b) 20 kn c) 500 kn

4. Srebrna vrata nalaze se na:

- a) zapadu b) istoku c) jugu

5. Na Voćnom trgu se nalazi spomenik:

- a) Marka Marulića b) cara Dioklecijana
- c) Grgura Ninskog

6. Balatura, ponistra, kužina su čakavski nazivi za:

- a) balkon, prozor, kuću
- b) balkon, krpu, kuću
- c) balkon, prozor, kuhinju

7. Veliki čovjek ispred Zlatnih vrata: "zlatnog palca" zove se

- a) Marko Marulić b) sv. Duje
- c) Grgur Ninski

8. Željezna vrata nalaze se na:

- a) sjeveru b) zapadu c) jugu

9. Poznati trg na kojem se održava Splitski festival zove se:

- a) Pjaca b) Prokurative c) Pazar

10. Vrata zaštićena morem su:

- a) sjeverna b) južna c) istočna

PROVJERI TOČNOST ODGOVORA

- ✘ Za svaki točan odgovor dobiješ po jedan bod. Potraži svoj broj bodova u tekstu ispod.
- ✘ **Rješenja TOČNO-NETOČNO pitalica:**
1. netočno, 2. točno, 3. netočno, 4. točno, 5. točno, 6. točno, 7. netočno, 8. točno, 9. točno, 10. netočno.
- ✘ **Rješenja a,b,c pitalica:**
1. a, 2. b, 3. c, 4. b, 5. a, 6. c, 7. c, 8. b, 9. b, 10. b.
- ✘ **Ako imaš od 17 do 20 bodova** s pravom možemo utvrditi da si pravi/prava poznavatelj i ljubitelj povijesti svoga grada. Vrijedno se trudi i dalje!
- ✘ **Ako imaš od 13 do 16 bodova** dobro si riješio pitalice no potrudi se i pronađi točne odgovore.
- ✘ **Ako imaš manje od 13 bodova** pravo je vrijeme da saznaš nešto više o povijesti svog grada. Prođi još jednom sva pitanja i potrudi se zapamtiti ove zanimljive činjenice.

Učiteljice: Nives Bogdan
Jelena Kelava
Maja Pletikosić